

skatten var Venstres sidste Skanse i Kampen mod Højre; hvis man opgav Modstanden mod Brændevinsskatten, havde man Døren aaben til ny Byrder for den Befolkning, som de, der kalde sig Demokrater, først og fremmest er kaldede til at hjælpe ud over økonomiske Vanskeligheder og at fri for ny Skatter, der virke tyngende paa dem. Nu er Spørgsmaalet: Trænger da virkelig Staten for Øjeblikket? Trænger den til yderligere indirekte Skatter? Hvis man ser paa de Statsindtægter, der ere opførte paa vort sidste Regnskab, viser det sig, at Tolden har indbragt $3\frac{1}{2}$ Million Kr. mere end paaregnet, og at der er en stadig Tendens til, at Posterne her ville stige, saa at vi i Stedet for at faa mindre Statsindtægter faktisk faa flere. Finansielt set synes der derfor ikke at være nogen Mening i at ønske, at Tinget skulde gaa med til en forhøjet Brændevinsskat, og socialt set mener jeg, at den vilde være en Uretfærdighed. Jeg støtter mig ogsaa her til Udtalelser, der ere fremkomne fra andre Sider i Tinget. Det ærede Medlem for Køge (Alberti), som havde Ordet i Spørgsmaalet om Brændevinsskatten, den Gang det forelaa sammen med Lovforslaget om Toldafgifterne, udtalte sig i Mødet den 14de Januar 1897 om, at det for ham stillede sig saaledes, at det var en klar og given Ting, at en Forhøjelse af Brændevinsskatten i særlig Grad vilde komme til at hvile paa den i økonomisk Henseende lavest stillede Del af Befolkningen, han føjede til: „Ikke fordi de i den Retning ere værre end vi andre“ — altsaa det ærede Medlem og hans Meningsfæller — „men fordi det nu en Gang er dem, der drikke det meste af den Brændevin, der bliver drukket her i Landet, medens vi andre“ — atter stadig det ærede Medlem og hans Meningsfæller — „bruge forskellige andre Ting som Surrogater derfor“. Og senere i samme Tale føjede det ærede Medlem til, hvad jeg fuldstændig kan underskrive: „Lad os gemme den, lad os vente med at udskrive den, indtil den Dag skulde komme, da alle andre Veje ere spærrede og alle Sunde lukkede, da Landet er i Nød, og vi trænge til Penge“. Dette Standpunkt er ogsaa mit. Hvis vi en Gang blive stedte saaledes, at der paakrævedes ny Skatter for at fremme store sociale Op-gaver, og vi havde brugt alt, hvad vi evnede, havde paalagt de rige Skatter, havde faaet en Arveafgift, kort sagt, havde søgt til alle Indtægtskilder, og der ikke var andre at øse af, kunde man sikkert tale om en Brændevinsskat. Men for

dette Tidspunkt indtraf, tror jeg, at den Tale vilde være baade overflødig og skadelig. Men ganske vist, denne Skat kan ogsaa ses fra et baade hygieinisk og moralsk Synspunkt. Jeg kunde spørge, om det har været Regeringens Mening, og jeg tror da, at jeg tør sige, at det har det næppe. Det, der nemlig vil ske med denne Skat, naar der paa de 28 Snapse i en Pot Brændevin bliver en Skat, der gør en Snaps $1\frac{1}{2}$ Øre dyrere, end den nu er, det vil ganske sikkert ingenlunde betyde, at Forbruget synker i nogen nævneværdig Grad, og har det en Tendens til straks at synke, hvilket, som almindelig bekendt sker, naar en ny Skat rammer et Produkt — det viste sig blandt andet ved Ølskatten — vilde sikkert nok Forbruget hæve sig igen, og som før nævnt vil den Indtægt, Staten vil faa, meget hurtig stige, og det er højst sandsynligt endogsaa, at Forbruget vil komme op til sin gamle Højde. Ølskatten har vist, at vi næsten ere komne op paa, hvad der var Konsum, da den blev paalagt, og den har ikke konstateret, at den var en Skat, der havde Evne til at skabe bedre hygieiniske og moralske Betingelser for Befolkningen. At Brændevinsskatten ikke vil være et Middel til at fremme almindelig Ædruelighed, synes ogsaa at være en Mening, der forfægtes af Medlemmer af Højrepartiet paa Trods af dette Partis aabenbare Forkærlighed for en Brændevinsskat. Det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) har saaledes en Gang ved Højres Delegeretmøde — jeg tror, det var i 1896 — udtalt, at han ikke tillagde Brændevinsskatten egentlig moralske Egenskaber, han troede ikke paa dens Evne til at kunne reformere moralsk, men han troede, den var — maaske med en Om-skrivning af mig — en god finansiel Spekulation, og jeg antager, at det er det samme, som er Finansministerens Mening, at man gennem en Brændevinsskat fik et bekvemt Middel til at skaffe Staten yderligere Indtægter, ganske vist paa de mindre og mindst bemidledes Bekostning. Heller ikke Afholdsmænd ville vel egentlig være begejstrede for at faa en Skat paa Spiritus. Jeg har set en af deres Faner, hvor der var skrevet: Ikke Skat, men Forbud. Om nu Regeringen havde villet gaa den Vej, at den havde villet søge at faa Spiritus udryddet enten ved et Forbud — og dette vilde Afholdsmænd ønske — eller ved at paalægge en Skat, der var saa høj, at den omtrent virkede som et Forbud, saa naaede Regeringen jo ikke sin Hensigt at faa flere Penge, og derfor har den